

Duell ved lunsjtid

Av FREDRIK WANDRUP

Historien med den største av alle norske H-er puster tungt gjennom salene på Hotel Continental. Atter en gang vender vi tilbake til krigen. Bind to i biografien over Vidkun Quisling ligger stablet som lekablokker ved inngangen til høstens mest stemningsmettede pressekonferanse.

Gjennom høyttalerne lyder dommerens stemme fra høyesterett 1945. Vidkun Abraham Lauritz Quisling dømmes til døden. «Quisling kunne nå telle sine dager,» forteller historiker Hans Fredrik Dahl fra talerstolen i neste øyeblikk. Han holder forsamlingen taus med sin stillferdige sans for teatraliske effekter. Og med sin omvurdering av historiens nedarvede sannheter.

Ukjent møte

Nytt stoff kommer for dagen. Dahl beretter om møtet mellom nasjonalhelten og nasjonalskurken; Quisling og biskop Eivind Berggrav. Biskopen som overraskende nok går i forbønn for den forræderidømte nazisten. I motsetning til rettsvesenet, konstaterer Dahl – uten annen opphisselse enn det som ligger i innholdet i hans redegjørelse: Dommeren møtte Quisling med

Annent bind av Hans Fredrik Dahls Quisling-biografi ble lansert i går med lunsj på Hotel Continental. (Foto: Asgeir Valldal)

«spott og hån», legene «underkastet Quisling livstruende medisinske eksperimenter» rett før han stilte i vitneboksen.

Dahl imøtegår den kritikken som mener at han er «for snill» mot sin hovedperson. Han anbefaler sin bok til folk som «mener Quisling bør få samme behandling som en hvilken som helst annen partifører eller statsminister». Ordet er fritt. Professo-

rer og historiske øyenvitner glir ut på banen, med verbal elegance og spissfndige innvendinger. Enkelte har aksjer i det massive verket om Quisling, andre har krav i Dahls historiske bo, med sine papirer på rede hånd.

Uventet drama

Inn i denne akademiske tradisjonen glir også en opposent fra det ukjente, som en uønsket

slektning i en såpeopera: «Jeg er den originale Dahl,» forklarer en

stemme som får folk til å skvette i undring. Med skandalesus i røsten presenterer mannen seg som Svein Erik Dahl, og sier han har hatt et manus om Quisling til vurdering hos Aschehoug i 1983, et manus som aldri ble utgitt. «Det er nøyaktig overensstemmelse mellom Dahls ideer og mine ideer,» hevder mannen, med alt hva en slik påstand innebærer av insinuasjoner. Etter en passende stund blir han avbrutt av historiker Dahl, som krever sin pressekonferanse tilbake. «Den originale Dahl» trøster forsamlingen med at han vil arrangere sin egen pressekonferanse i tilstøtende rom, umiddelbart etter Aschehougs Quisling-seanse.

Så pass må man vel vente av bakholdsangrep når Norges-historien blir omvurdert og gransket med lupe. Den taktiske Hans Fredrik Dahl svarer for seg med en fektemesters eleganse; en fjerde musketer i vårt historiske miljø, en smilende gentlemanshistoriker som takker sine motstandere høflig for frammøtet før han gjennomborer deres innvendinger med nyslipt korde.

Forestillingen er over. Dessverre for publikum: Den oppføres bare denne ene gangen.

■ Se anmeldelse side 4

Wyller

102718